

**Klachtnummer 2019/224**

De Commissie stelt vast dat de school in het kader van de toelating onderzoek heeft verricht naar de vraag of de leerling behoefte heeft aan extra ondersteuning. Het onderzoek van de school bestond uit gesprekken met klaagster, de huidige school en observatie van de leerling. Uit dit onderzoek zijn aandachtspunten naar voren gekomen als door de school genoemd. Deze aandachtspunten kunnen echter op zichzelf niet leiden tot de conclusie dat sprake is van een extra of aanvullende ondersteuningsbehoefte als bedoeld in artikel 40 lid 4 WPO. Daarvoor was nader onderzoek nodig geweest. Bovendien had de school bij het ondersteuningsonderzoek ook de mogelijkheden vanuit het samenwerkingsverband moeten betrekken. Nu niet is gebleken dat dit is gebeurd, heeft de school onvoldoende voldaan aan de opdracht van artikel 40 lid 4 WPO. De school had de leerling derhalve niet mogen weigeren vanwege een ondersteuningsbehoefte die de school niet kon invullen. Voorts is gesteld noch gebleken dat de school andere valide redenen had om de leerling niet toe te laten tot de school. Gelet hierop stelt de Commissie vast dat de school de leerling ten onrechte de toelating heeft geweigerd.

Advies aan:

het bestuur van A. (verder: het bevoegd gezag),

inzake

de klacht van mevrouw B. (verder: klaagster), moeder van C. (verder: de leerling).

I. Verloop van de klachtenprocedure

De Landelijke Klachtencommissie voor het Algemeen Bijzonder Onderwijs (verder: de Commissie) heeft op 11 oktober 2019 de klacht van klaagster ontvangen. De klacht is gericht tegen mevrouw D., (verder: de directeur), directeur van de onder het bevoegd gezag ressorterende school E. te (plaatsnaam) (verder: de school).

Op 27 januari 2020 heeft de Commissie het verweerschrift ontvangen. Op 28 januari 2020 en 10 februari 2020 heeft verweerder de beslissing op bezwaar en het schoolondersteuningsplan overgelegd.

Op 21 april 2020 heeft de Commissie de repliek van klaagster ontvangen en op 18 mei 2020 heeft verweerder in dupliek hierop gereageerd.

In het kader van de Corona maatregelen is aan partijen aangegeven dat de klacht verder schriftelijk afgehandeld zou worden.

Naar aanleiding van alle schriftelijk ontvangen informatie heeft de Commissie na een interne beraadslaging op 18 juni 2020 haar advies geformuleerd.

## II. Standpunt van klaagster

Uit hetgeen schriftelijk naar voren is gebracht, leidt de Commissie de navolgende klacht af.

De leerling wordt ten onrechte niet toegelaten tot de school.

Klaagster heeft de leerling in september 2019 aangemeld op de school voor plaatsing in groep 2.

Het telefonische gesprek dat ze had met de directeur was positief. Ze kreeg te horen dat er plek op de school was.

Klaagster heeft vervolgens een aanmeldingsgesprek gehad met de intern begeleider. Daarna is de intern begeleider op de huidige school van de leerling geweest om de leerling te observeren.

De intern begeleider heeft tevens een gesprek gehad met de huidige leerkracht van de leerling.

De bevindingen van de observatie zijn kort met klaagster besproken. Het zag er goed uit.

Uiteindelijk heeft klaagster op 4 oktober 2019 een gesprek gehad met de directeur over de overstap van de leerling naar de school. De directeur heeft drie punten aangekaart waaraan de leerling moest werken; omgaan met uitgestelde aandacht, zelfstandigheid en omgaan met werkregels. De directeur gaf vervolgens aan dat zij niet de zorg kon bieden die de leerling nodig heeft, maar dat het aan klaagster was of zij de leerling al dan niet wilde aanmelden. Klaagster heeft diezelfde dag nog per e-mail een bevestiging van aanmelding gestuurd naar de intern begeleider van de school.

Op 10 oktober 2019 stuurde de directeur een e-mail waarin zij schreef dat sprake was van een misverstand en waarin zij de aanmelding van de leerling afwees.

De directeur gaf aan dat de leerling eerst aan de drie aandachtspunten moet werken. Daarnaast gaf ze aan dat er al veel zorgleerlingen waren en dat de school de zorg niet aan de leerling kon bieden.

Pas wanneer de leerling aan de drie aandachtspunten voldoet kan klaagster haar aanmelden voor groep 3.

Klaagster heeft de directeur laten weten dat van vijfjarige kinderen niet verwacht mag worden dat zij al zelfstandig kunnen werken. Dit zijn eigenschappen die een kind gaandeweg moet leren. Elk individu is anders, zo ook de leerling. De leerling kan onzeker zijn als zij bepaalde werkjes krijgt. Het kan dan voorkomen dat zij de leerkracht wat vaker om aandacht vraagt.

Klaagster stelt dat de leerling op de huidige school geen extra of aanvullende ondersteuning krijgt.

De intern begeleider van de huidige school kent de leerling nauwelijks en kan de school dan ook niet juist geïnformeerd hebben.

## III. Standpunt van verweerder

Klaagster heeft in september 2019 het verzoek gedaan om de leerling te plaatsen in groep 2 op de school. In het kader van passend onderwijs en de afspraken die hierover zijn gemaakt binnen het samenwerkingsverband is haar gemeld dat de school afhankelijk van de onderwijsbehoeften van de leerling zou kijken of ze haar wel of niet zou kunnen plaatsen. In beide groepen 2 is een groot aantal kinderen (in totaal 11) die bijzonder druk en ongeleid gedrag laten zien. De leerkrachten hebben hierdoor hun handen vol aan het bieden van goed onderwijs en de juiste ondersteuning aan elk kind. Dit maakt dat er in beide klassen dus ook veel prikkels zijn. Bovendien hanteert de school, zoals in het schoolondersteuningsprofiel staat, in beginsel een maximum van vier à vijf kinderen per klas met een aanvullende of extra ondersteuningsbehoefte.

Klaagster en de huidige school hebben de aanvullende en/of extra onderwijsbehoeften van de leerling aan de school gecommuniceerd en de intern begeleider heeft een observatie gedaan.

Klaagster heeft in het gesprek met de intern begeleider op 18 september 2019 al aangegeven dat de leerling zorg nodig heeft. Zo heeft de leerling een ernstige mate van eczeem waarvoor ze medicatie gebruikt die voor bijwerkingen zorgen. Ze heeft veel pijnklachten en slaapt daardoor slecht. Verder is de leerling een energiek meisje, dat graag samen speelt en zeer gevoelig en sociaal alert is. Ze is leergierig en heeft structuur nodig en ruimte om uit twee dingen te mogen kiezen. Ze kan zelfbepalend zijn en heeft behoefte aan voorspelbaarheid.

Op 20 september 2019 heeft de intern begeleider contact gehad met klaagster en de intern begeleider van de huidige school. Klaagster heeft bij die gelegenheid het volgende verteld.

De leerling heeft structuur, duidelijkheid en voorspelbaarheid nodig. Bij veel onverwachte veranderingen kan ze druk worden. Dan gaat ze meer bewegen. Bij overprikkeling heeft de leerling ruimte nodig om rustig te worden, een boekje te lezen, afleiding te zoeken, liedjes en verhaaltjes te luisteren. Verder heeft de leerling uitdaging nodig die aansluit op haar interesses. Ook heeft ze beweging en actie nodig. Ze houdt van dansen, liedjes en drama.

Klaagster heeft verder verteld dat de juffen van de huidige school de leerling niet begrijpen.

De intern begeleider van de huidige school heeft aangegeven dat de leerling ondersteuning nodig heeft. Zij heeft het volgende genoemd. De leerling heeft veel last van haar eczeem. Op de woensdagen heeft ze tot haar zesde jaar verlof voor ziekenhuisbezoeken. De leerkrachten zien een eigenwijs en soms obstinaat meisje. Ze had last van driftbuien. Dit heeft ze nu niet meer doordat de huidige groep rustiger is en er meer regelmaat is. De leerling heeft behoefte aan rust, reinheid en regelmaat. De intern begeleider van de huidige school geeft aan dat zij twijfelt of 'het circuitjessysteem' dat de school bij de kleuters gebruikt wel aansluit bij de onderwijsbehoeften van de leerling.

Bij de lesontwikkeling is rijmen, klanken herkennen en herkennen van geschreven taal nog niet op niveau. De leerling heeft moeite met uitgestelde aandacht en met winnen en verliezen. Er is veel verzuim geweest. Klaagster wil zich niet aanmelden voor de schoolapp, dat maakt communicatie over afspraken lastig.

De intern begeleiders besluiten samen, met toestemming van klaagster, om de leerling te observeren. De observatie vindt plaats op 25 september 2019. De week daarna hebben de intern begeleider en de directeur overleg. Hierbij worden de bevindingen van de observatie meegenomen en hetgeen de intern begeleider van de huidige school en klaagster hebben verteld. Besproken wordt dat de leerling een prikkelarme omgeving, veel bevestiging en structuurherhaling nodig heeft. De leerling heeft moeite met het omgaan met uitgestelde aandacht en met werkregels. Ze kan nog niet goed zelfstandig aan een taak blijven werken. Wanneer de structuur haar even niet duidelijk is of als er onrust is, krijgt ze driftbuien. De directeur heeft vervolgens met de leerkrachten gesproken en met hen alle zorgleerlingen op een rij gezet. Beide groepen 2 hebben vijf of meer leerlingen met extra zorg in hun groep. In het schoolondersteuningsprofiel is aangegeven dat vijf leerlingen met extra zorg per groep het maximum is. Bij overschrijding van het maximum aantal zorgleerlingen is het niet haalbaar om voldoende onderwijskwaliteit te bieden.

Op basis hiervan is een weloverwogen besluit genomen om de leerling niet aan te nemen. Enerzijds vanwege de leerlingen met extra zorg die al in de groepen 2 zijn, en anderzijds omdat school van mening is dat de zeer prikkelrijke omgeving niet passend is bij de behoeften van de leerling. Haar huidige onderwijsplaats is wel passend en die van de school niet.

Op 10 oktober 2019 heeft de directeur klaagster laten weten dat de leerling niet geplaatst wordt. Er blijkt sprake van miscommunicatie want zeer korte tijd na het telefoongesprek stuurt klaagster een e-mail dat zij de leerling wil overplaatsen. Hierop mailt de directeur haar overwegingen nogmaals. Ze biedt klaagster aan dat ze nogmaals in gesprek kunnen gaan voordat de leerling naar groep 3 gaat en wanneer de leerling zich weer verder ontwikkeld heeft.

In het kader van passend onderwijs is de school verplicht om elk kind zo goed mogelijk en zo passend mogelijk onderwijs te bieden. Wanneer dit vanaf de start al niet lukt, zal er moeten worden uitgekeken naar een wel passende onderwijsplek. In beginsel heeft de leerling deze op dit moment, want zoals klaagster zelf stelt hoeft de huidige leerkracht niet veel aanpassingen te doen voor de leerling. Uiteraard is klaagster vrij om de huidige school te verlaten. Het samenwerkingsverband en de beide scholen willen haar ondersteunen bij het vinden van een (andere) passende onderwijsplek voor de leerling.

#### IV. Overwegingen van de Commissie

Op grond van de stukken in het dossier komt de Commissie tot het volgende oordeel.

Klaagster stelt dat de school de leerling ten onrechte niet toelaat tot de school.

De school heeft aangevoerd dat de leerling een aanvullende en/of extra ondersteuningsbehoefte heeft. Zo heeft de leerling moeite met het omgaan met uitgestelde aandacht en het omgaan met werkregels, kan zij nog niet goed zelfstandig werken en heeft zij behoefte aan structuur. De school is, gelet op haar onderwijssituatie met een gezamenlijk leerplein waar de kleuters zeer zelfstandig werken in een grote groep, dan ook geen passende onderwijsplek voor de leerling. Bovendien hanteert de school een maximum van vier à vijf kinderen per klas met een aanvullende of extra ondersteuningsbehoefte. Dit maximum is reeds bereikt.

Op grond van artikel 40 lid 4 Wet op het primair onderwijs (WPO) kan een ondersteuningsbehoefte die de school niet kan invullen een grond voor weigering van toelating zijn. Aan die beslissing dient zorgvuldig onderzoek vooraf te gaan. De school dient eerst te onderzoeken of een leerling extra ondersteuning nodig heeft. Dit dient een voldoende gedegen onderzoek te zijn waarbij verschillende bronnen worden geraadpleegd, zoals de ouder(s), de (voor)school en/of een onderwijskundig rapport. De ondersteuningsbehoefte dient vervolgens goed verwoord en gedocumenteerd te worden. Vervolgens moet de school goed onderzoeken of zij de leerling deze ondersteuning kan bieden. Bij het ondersteuningsonderzoek moet de school ook de mogelijkheden vanuit het samenwerkingsverband betrekken. De verplichting tot het treffen van maatregelen geldt niet als dit in redelijkheid niet van de school verwacht kan worden en/of wanneer dit onevenredig belastend is. Pas nadat voldoende is onderzocht dat niet kan worden voorzien in een geconstateerde ondersteuningsbehoefte, kan de school de toelating van een leerling weigeren. Achtergrond van de wettelijke regeling is onder meer om willekeur en ongelijke behandeling in het onderwijs te voorkomen.

De Commissie stelt vast dat de school onderzoek heeft verricht naar de vraag of de leerling behoefte heeft aan extra ondersteuning. Het onderzoek van de school bestond uit gesprekken met klaagster, de huidige school en observatie van de leerling. Uit dit onderzoek zijn aandachtspunten naar voren gekomen als hiervoor door de school genoemd.

Deze aandachtspunten kunnen echter op zichzelf niet leiden tot de conclusie dat sprake is van een extra of aanvullende ondersteuningsbehoefte als bedoeld in artikel 40 lid 4 WPO. Daarvoor was nader onderzoek nodig geweest. Bovendien had de school bij het ondersteuningsonderzoek ook de mogelijkheden vanuit het samenwerkingsverband moeten betrekken. Nu niet is gebleken dat dit is gebeurd, heeft de school onvoldoende voldaan aan de opdracht van artikel 40 lid 4 WPO. De school had de leerling derhalve niet mogen weigeren vanwege een ondersteuningsbehoefte die de school niet kon invullen. Voorts is gesteld noch gebleken dat de school andere valide redenen had om de leerling niet toe te laten tot de school.

Gelet hierop stelt de Commissie vast dat de school de leerling ten onrechte de toelating heeft geweigerd.

De Commissie acht de klacht van klaagster derhalve gegrond.

#### V. Het oordeel van de Commissie

De Commissie komt op grond van de bovenstaande overwegingen tot het oordeel dat de klacht gegrond is.

#### VI. Advies aan het bevoegd gezag

De Commissie beveelt de school aan om in de toekomst het samenwerkingsverband te betrekken bij het beantwoorden van de vraag of er sprake is van een (extra) ondersteuningsbehoefte als bedoeld in artikel 40 WPO.

Aldus gegeven op 18 juni 2020 door mevrouw mr. C.M. van der Bas, voorzitter, alsmede door de heer mr. W.G.G.M. van Holsteijn en de heer mr. P.H.M. Kanthers, leden, in tegenwoordigheid van mr. N. Anjema – de Oliveira Costa als secretaris.